

Jaarverslag 2019

Diaconale Stichting Gevangenzorg Zwolle

- DSG Zwolle -

INHOUDSOPGAVE

1. ALGEMEEN	3
2. AANLEIDING, VISIE EN DOELSTELLING	4
3. BEOOGDE RESULTATEN	5
4. TERUGBLIK OP HET JAAR 2019	6
5. RESULTATEN EN CONCLUSIE	10
6. DOELEN VOOR 2020	11

1. ALGEMEEN

Inleiding

Op 21 december 2016 is de Diaconale Stichting Gevangenzorg Zwolle opgericht. Deze stichting stelt zich, met als inspiratiebron het Evangelie van Jezus Christus, ten doel het bieden van pastorale en diaconale zorg aan gedetineerden en hun families in de Penitentiare Inrichting Zwolle.

Voor het opstarten van het werk van de stichting is het projectplan 'Diaconale Steun bij Detentie' geschreven. Dit plan is op de website van de stichting www.dsgzwolle.nl gepubliceerd. Voor u ligt het jaarverslag van het jaar 2019, het derde jaar van dit project.

Dit projectplan is opgesteld vanuit het verlangen om de pastorale en diaconale steun aan (ex)-gedetineerden uit te breiden en het netwerk van betrokken kerken en andere partners in de regio Zwolle te vergroten. DSG Zwolle wil bestaande initiatieven samenbundelen, de inzet van vrijwilligers optimaliseren, het netwerk van kerken en organisaties ondersteunen en zo – in samenwerking met andere relevante partijen – zorg dragen voor een goed aanbod van in- en nazorg voor (ex-) gedetineerden en hun families.

2. AANLEIDING, VISIE EN DOELSTELLING

Aanleiding

In Zwolle is een Penitentiaire inrichting (PI) gevestigd aan de Huub van Doornestraat 15. De PI Zwolle bestaat uit twee locaties, zuid 1 en zuid 2, en biedt plaats aan ongeveer 400 gedetineerden. Veel kerken zijn bereid om ex-gedetineerden op te vangen na hun detentie. Ondanks alle goede intenties en bereidheid is de kloof tussen gevangenis en samenleving groot. Het Centrum voor Justitiepastoraat (CJP) heeft in 2014 opdracht gegeven onderzoek te doen naar nazorg aan ex-gedetineerden in Zwolle.

In mei 2016 zijn de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd tijdens een netwerkmiddag waar betrokken vrijwilligers en professionals aanwezig waren. Uit het onderzoek blijkt dat veel kerken in Zwolle moeite hebben met het opbouwen van een band met ex-gedetineerden. Binnen het Diaconaal Platform Zwolle (DPZ), een koepel waarin 27 diaconieën in Zwolle samenwerken, lijken de mensen met detentie-ervaring een vergeten groep. Daarnaast blijken kerken met Stip in Zwolle niet structureel ingebed te zijn in het nazorgnetwerk. Er zijn veel organisaties betrokken bij het werk onder gevangenen, maar onderling is er weinig samenhang. Op grond van dit onderzoek zien de onderzoekers mogelijkheden tot verbetering van het nazorgnetwerk in Zwolle.

Visie

DSG Zwolle wordt gedreven door het geloof dat elk mens waardevol is en dat God geen mens afwijst of loslaat – wat de omstandigheden ook zijn. Die overtuiging wordt onderstreept door de woorden van Jezus in Mattheus 25:36: “Ik zat gevangen en jullie kwamen naar mij toe”. Geïnspireerd door dit geloof is een stichting opgericht die kerken en organisaties in de regio Zwolle helpt om in verbinding te staan met (ex-) gedetineerden en hun families.

Doelstelling

DSG Zwolle wil de werkzaamheden van de nog redelijk nieuwe stichting verder uitbouwen door:

- vanuit de christelijke levensovertuiging en geïnspireerd door het evangelie van Jezus Christus met name diaconale zorg bieden aan (ex-)gedetineerden in Zwolle en hun families;
- het netwerk van kerken en diaconieën in de regio Zwolle inzetten, aansporen en ondersteunen in het realiseren van deze zorg door:
 - de inzet van (kerkelijke) vrijwilligers in de PI Zwolle te vergroten;
 - het leveren van nazorg vanuit (bestaande) projecten en personen;
 - het bieden van financiële ondersteuning aan de stichting.
- Een aanspreekpunt zijn voor partners en inzetten op een goede samenwerkingsrelatie met relevante organisaties zoals Stichting Exodus, Kerken met Stip, De Gift City, Sociale wijkteams, Gemeente Zwolle en andere partners met het oog op het gezamenlijk aanbod van de juiste (na)zorg.

3. BEOOGDE RESULTATEN PROJECTJAAR 2019

1. In overleg met de geestelijke verzorging wordt de inzet van vrijwilligers verder uitgebouwd. Zo mogelijk door extra activiteiten bij de mannen.
2. Samen met vrijwilligers wordt er tenminste viermaal een alpha cursus gegeven in de PI Zwolle.
3. In de regio Zwolle zijn tenminste vijf kerken actief betrokken bij het opbouwen van een nazorg netwerk voor gedetineerden;
4. De stichting heeft door samenwerking met ondernemers werk en/of dagbesteding gevonden voor tenminste vier gedetineerden;
5. In samenwerking met o.a. justitie, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties wordt diaconale zorg verleend aan twee ex-gedetineerden van de PI Zwolle.
6. De Stichting start een 'bloemenproject' in de PI Zwolle. Dit is een project waarbij de plaatselijke kerken worden gestimuleerd om te zorgen dat er bij de wekelijkse kerkdiensten in de PI bloemen zijn voor de gedetineerden. Concreet gaat dit om 3 bossen per week, dat is 30 euro per zondag.
7. Het bestuur onderzoekt mogelijkheden om uit te breiden met bestuursleden uit de Rooms-Katholieke denominaties in Zwolle.
8. De stichting onderzoekt mogelijkheden voor fondswerving, zo mogelijk door het aanstellen van een fondswerver.
9. Vanuit tenminste vijf kerken wordt structurele steun toegezegd voor de voortgang en het uitbouwen van het werk van de stichting en het aanstellen van een betaalde diaconaal pastor.

4. TERUGBLIK OP HET JAAR 2019

Terugblikken op het jaar 2019 doen we aan de hand van de genoemde beoogde resultaten in hoofdstuk 3. Deze doelen voor 2019 worden onderverdeeld in:

4.1.1 Het werk van DSG Zwolle in de PI Zwolle (projectdoel 1, 2)

Projectdoel 1

In overleg met de geestelijke verzorging wordt de inzet van vrijwilligers verder uitgebouwd. Zo mogelijk door extra activiteiten bij de mannen.

Vrijwilligers

De Dienst Geestelijke Verzorging verzorgt wekelijks kerkdiensten in de PI Zwolle. Deze diensten worden ondersteund door vrijwilligers uit diverse kerken in Zwolle. In 2019 werd de ondersteuning uitgebouwd met veel nieuwe vrijwilligers, muzikanten, koren en combo's. Op 31 december 2019 stonden er **107** actieve vrijwilligers op de lijst. Voor al deze vrijwilligers is een VOG aangevraagd en een getekend vrijwilligerscontract aanwezig. De inzet van deze vrijwilligers werd in 2019 verder uitgebouwd door nieuwe **activiteiten**. Naast de gebruikelijke inzet van vrijwilligers waren er in 2019 ook **2 stagiaires** bij de stichting actief. Deze stagiaires hebben voornamelijk meegewerkt aan de Alpha-cursus.

Crea-uur

Op verzoek van het PPC (Penitentiair Psychiatrisch Centrum) werd in augustus 2017 op één afdeling bij de dames een crea-uur opgestart, op afdeling X2 PPC. In 2018 werd dit uitgebouwd zodat ook een andere PPC-afdeling, X1 PPC een crea-uur kreeg. In 2019 waren voor deze activiteit totaal **6** vrijwilligers beschikbaar, 2 meer dan het jaar ervoor, zo kon eventuele uitval beter opgevangen worden en de continuïteit beter gewaarborgd worden. Op de afdelingen X1 en X2 PPC werd in 2019 1x per 2 weken een crea-uur georganiseerd.

Bakworkshops

In 2017 is er een 'bak pilot' geweest op een afdeling bij de dames. De wens was om dit verder uit te bouwen. In 2018 werd op zowel afdeling X1 als X2 van de PPC éénmaal per maand een bakworkshop georganiseerd. In 2019 werd de **frequentie** opgevoerd en werd deze bakworkshop op beide afdelingen nu éénmaal per 3 weken georganiseerd. In 2019 waren er **6** vrijwilligers actief betrokken bij de bakworkshops, dat zijn er 2 meer dan het jaar ervoor.

Extra activiteiten

Vrijwilligers hielpen verder met praktische zaken, zoals het uitdelen van de kerstpakketjes en extra ondersteuning bij speciale vieringen, muziekworkshop en feestdagen. Verder waren zij actief bij het kaften van boeken en het inzamelen van kinderboeken voor het project 'papa/mama leest voor' en tijdschriften voor de bibliotheek. Daarnaast zijn er vrijwilligers betrokken bij het project 'papa/mama leest voor' en het project waarbij gedetineerden hebben meegeschreven aan de 'Zwolse Bijbel'.

Projectdoel 2

Samen met vrijwilligers wordt er tenminste viermaal een alpha cursus gegeven in de PI Zwolle.

Alpha-cursus

Onder begeleiding van de diaconaal pastor werd samen met vrijwilligers **4x** een **Alpha-cursus** en **2x** een Alpha+ cursus georganiseerd. De Alpha-cursus (basiscursus over het christelijk geloof) bestaat in de regel uit 7x een halve dag en 1x een hele dag. De Alpha+ cursus is een vervolg op de Alpha-cursus en bestaat meestal een 4x een halve dag. In 2019 waren er voor de Alpha-cursus **22** vrijwilligers actief en zijn er **53** deelnemers betrokken geweest.

Diaconale zorg voor gedetineerden

Kledingverzoeken

Op praktisch gebied vond deze ondersteuning plaats in de vorm van gerichte en specifieke aanvragen voor **10** gedetineerden voor **kleding en/of schoenen**. Voor de diverse kledingverzoeken is dankbaar gebruik gemaakt van de kledingwinkel van de VEZ 'dubbelgoed' waar voor dit doel kosteloos kleding opgehaald kan worden. Voor een enkele specifieke wens moest kleding gekocht worden. Naast specifieke wensen zijn er meer algemene vragen rondom kleding voor **alle** gedetineerden. Te denken valt aan winterjassen, joggings- of trainingsbroeken of kledingstukken in bijzondere maten, grote of juist hele kleine maatjes. Bij Dubbelgoed zijn vrijwilligers actief die speciaal voor de gedetineerden kleding apart leggen.

Speciale verzoeken

Naast alle ondersteuning die aan de geestelijk verzorgers van het protestants justitiepastoraat in de PI Zwolle is geboden, waren er in 2019 ook een aantal specifieke verzoeken waarin nauw samen is gewerkt met casemanagers of hulpverleners in de PI.

- Voor **4** gedetineerden werd kleding en/of spullen opgehaald bij een kliniek of op ander adres omdat er verder geen andere mogelijkheid was om aan deze spullen te komen en er geen netwerk beschikbaar was om aan dit verzoek te voldoen.
- Voor **1** gedetineerde is intensief met casemanagers en netwerken mee gezocht bij het vinden van een adres waar zij kon verblijven tijdens het jaar voor haar vrijlating.
- Voor **1** gedetineerde werden spullen opgehaald bij een ex-partner en gezorgd dat deze spullen voor een half jaar opgeslagen konden worden. Er werd geregeld dat zij deze spullen zelf kon uitzoeken op neutraal terrein en na haar vrijlating kon ophalen.
- Voor **1** gedetineerde vrouw die graag een kerk in Zwolle wilde bezoeken werd een of meer vrijwilligers ingezet die haar naar de kerk konden vergezellen.
- voor **1** gedetineerde met een uitzonderlijke schoenmaat werden schoenen geregeld die door een ondernemer voor dit doel zijn geschonken.
- Voor **1** gedetineerde is in nauwe samenwerking met haar casemanager en in nauw contact met de gemeente van herkomst overleg geweest en praktische hulp gezocht bij het ontruimen van haar woning.

Naast deze hele specifieke vragen is er voor veel verschillende gedetineerden aandacht geweest en soms konden er kleine diaconale hulpvragen opgelost worden in samenwerking met de geestelijke verzorging en de casemanagers. Te denken valt aan het regelen van wol, materiaal voor kaarten, bedankjes voor een bruiloft, boeken en/of bijbels etc.

4.2 Het werk van DSG Zwolle buiten de PI (projectdoel 3 t/m 9)

Projectdoel 3

In de regio Zwolle zijn tenminste vijf kerken actief betrokken bij het opbouwen van een nazorg netwerk voor gedetineerden;

Nazorg & kerken met Stip in Zwolle

Er is een toename in het aantal nazorgvragen. De concrete **nazorgvragen** vormden een uitstekend uitgangspunt voor het uitbouwen van onze contacten met **kerken met Stip** die er willen zijn voor ex-gedetineerden en organisaties die werkervaringsplaatsen kunnen bieden.

In Zwolle waren in 2019 4 **kerken met Stip**, te weten;

- VEZ (Vrije Evangelisatie Zwolle)
- CGK (Christelijk Gereformeerde Kerk)
- Kerkgenootschap Leger des Heils
- GKV Zwolle Zuid (Koningskerk)

DSG Zwolle vindt het belangrijk om met alle kerken in Zwolle samen te werken. Om de betrokkenheid van kerken te vergroten is bekendheid met het werk van het justitiepastoraat belangrijk. In samenwerking met de protestantse en RK geestelijk verzorgers zijn in 2018 twee pastoresdagen gehouden in de PI Zwolle. Op deze manier werden verbindingen gelegd tussen de wereld 'binnen' de muren en die daarbuiten met als doel bruggen te bouwen om in de toekomst opvangmogelijkheden voor ex-gedetineerden te vergroten. Het is niet gelukt om deze pastoresdagen in 2019 te organiseren maar er is wel op andere manieren intensief contact geweest met een aantal Zwolse kerken. Een voorbeeld hiervan is de Sionskerk (PKN kerk). Voor de paasdagen is in deze gemeente tijdens een kerkdienst een presentatie gehouden en zijn er kaarten ingezameld en deze zijn tijdens de paasdagen in de PI uitgedeeld door een tweetal enthousiaste gemeenteleden van de Sionskerk.

Projectdoel 4

De stichting heeft door samenwerking met ondernemers werk en/of dagbesteding gevonden voor tenminste vier gedetineerden;

Dagbesteding

Een aantal gedetineerden werd op weg geholpen door hulp bij het vinden van **dagbesteding**. Voor 4 gedetineerden is hiervoor verbinding gelegd met de Gift City in Zwolle.

Projectdoel 5

In samenwerking met o.a. justitie, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties wordt diaconale zorg verleend aan twee ex-gedetineerden van de PI Zwolle.

In 2019 is in nauw contact met gemeente, casemanagers en betrokken maatschappelijke organisaties meegedacht en hulp geboden bij het vinden van een woonplek of het reorganiseren van de woonplek. Dit betreft 2 ex-gedetineerden. In beide gevallen niet woonachtig in Zwolle.

Projectdoel 6

De Stichting start een 'bloemenproject' in de PI Zwolle. Dit is een project waarbij de plaatselijke kerken worden gestimuleerd om te zorgen dat er bij de wekelijkse kerkdiensten in de PI bloemen zijn voor de gedetineerden. Concreet gaat dit om 3 bossen per week, dat is 30 euro per zondag.

Bloemenproject

Per 1 april 2019 is in samenwerking met Tuinland het bloemenproject van start gegaan. Het bloemenproject houdt in dat iedere zondag een kerk in Zwolle de bloemen schenkt voor de 3 kerkdiensten in de PI. Dit zorgt voor versterking van de band van de kerk 'buiten' de muren met de kerk 'binnen' de muren. In 2019 zijn er vanuit 5 kerken specifieke giften binnengekomen voor dit bloemenproject. Daarnaast is er ook een royale gift voor dit project binnengekomen van een particulier.

Projectdoel 7

Het bestuur onderzoekt mogelijkheden om uit te breiden met bestuursleden uit de Rooms-Katholieke denominaties in Zwolle.

RK bestuursleden

In 2019 zijn diverse malen bij bestuursvergaderingen 2 mensen vanuit twee verschillende Rooms-Katholieke parochies aangeschoven. Tot op heden heeft dit nog niet geresulteerd in daadwerkelijke aanmeldingen van nieuwe RK-bestuursleden.

Projectdoel 8

De stichting onderzoekt mogelijkheden voor fondswerving, zo mogelijk door het aanstellen van een fondswerver.

In het najaar van 2019 heeft een subgroep namens het bestuur met professionals gebrainstormd over fondswerving. Dit heeft geleid tot een handleiding en tips hoe de fondswerving geïntensiveerd en concreet van start kan gaan. De start zal liggen in het maken van een brief die in eerste instantie naar alle kerken in Zwolle en vervolgens naar de kerken in de regio Zwolle zal gaan.

Projectdoel 9

Vanuit tenminste vijf kerken wordt structurele steun toegezegd voor de voortgang en het uitbouwen van het werk van de stichting en het aanstellen van een betaalde diaconaal pastor.

(Structurele) steun & financiën

In 2019 is door 10 verschillende kerken een gift overgemaakt. Van deze 10 giften waren er 5 bestemd voor het bloemenproject.

Daarnaast ontvingen wij een bijdrage van een enkele particulier en van het Ministerie van Justitie vanuit het Subsidiekader voor vrijwilligers in de Sanctietoepassing.

Voor verder informatie over de financiën over het jaar 2019 van De Stichting DSG Zwolle, verwijzen wij u graag naar het financieel jaarverslag 2019.

5. RESULTATEN EN CONCLUSIE

Welke doelen zijn behaald, welke niet?

Terugkijkend naar de doelen voor 2019 kunnen wij concluderen dat veel doelen zijn behaald, maar ook dat een aantal doelen nog niet of voor een deel nog niet zijn behaald.

1. In 2019 is de inzet van vrijwilligers vergroot. Er is een toename van het aantal actieve vrijwilligers voor diverse activiteiten, zowel in als buiten de PI Zwolle ten behoeve van (ex-) gedetineerden. Het doel om een crea-uur, een bakworkshop of een andere activiteit bij een afdeling van de mannen op te starten is in 2019 nog niet gehaald.
2. In 2019 werd er 4 keer een Alpha-cursus gegeven en 2x een vervolgcursus, een Alpha+, aangeboden in de PI Zwolle, dit doel is gehaald.
3. Het aantal kerken met Stip in de regio Zwolle is in 2019 niet toegenomen, er zijn er 4. De belangstelling vanuit kerken voor nazorg van gedetineerden is wel toegenomen, evenals de bereidheid om ex-gedetineerden op te vangen. Dit heeft in 2019 nog niet geresulteerd in een 5^e kerk met Stip in Zwolle.
4. De stichting heeft voor 4 gedetineerden bemiddeld in het vinden van dagbesteding.
5. In 2019 is diaconale zorg verleend aan tenminste 2 (ex-) gedetineerden van de PI Zwolle.
6. Met ingang van 1 april 2019 is het bloemenproject van start gegaan. Daarvoor was voldoende financiële steun vanuit de kerken aanwezig.
7. De betrokkenheid van de Rooms-Katholieke denominaties in Zwolle is vergroot, dit heeft in 2019 nog niet mogen leiden tot meer bestuursleden met een RK-achtergrond.
8. De mogelijkheden voor fondswerving zijn onderzocht en concrete plannen hiervoor zijn gemaakt.
9. Toezeggingen voor structurele financiële steun vanuit het netwerk van de kerken blijft in 2019 nog moeizaam. Er zijn in 2019 wel meer kerken die giften overmaken of collecteren voor het werk van de stichting.

Inhoudelijke conclusie

Wij kijken met een dankbaar gevoel terug op het jaar 2019. We zijn blij met een goede samenwerking met het Justitiepastoraat in de PI Zwolle en de kansen en mogelijkheden die de directie van de PI Zwolle ons geeft. Opmerkelijk is de toename van het aantal interne hulpvragen via de casemanagers. We zijn dankbaar voor de vele manieren waarop we concrete diaconale hulp konden bieden, voor de contacten op landelijk niveau met het RK en protestants justitiepastoraat, voor de vrijwilligers die zich bij diverse activiteiten inzetten en de netwerken waar we mooie ontmoetingen mee hebben gehad. We zijn blij met de steun uit de Zwolse kerken, met het bloemenproject dat van de grond is gekomen en de warme contacten die er met diverse kerken zijn. Vanuit de basis die er in de afgelopen jaren is gelegd hopen wij de opvang en begeleiding van ex-gedetineerden via de kerken in de toekomst nog verder te kunnen uitbreiden.

6. DOELEN VOOR 2020

1. In overleg met de geestelijke verzorging wordt de inzet van vrijwilligers verder uitgebouwd. Zo mogelijk door extra activiteiten te organiseren bij de reguliere afdelingen van de vrouwen en de afdelingen van de mannen.
2. Samen met vrijwilligers wordt er tenminste viermaal een alpha cursus gegeven in de PI Zwolle.
3. In de regio Zwolle zijn tenminste vijf kerken actief betrokken bij het opbouwen van een nazorg netwerk voor gedetineerden;
4. De stichting heeft door samenwerking met ondernemers werk en/of dagbesteding gevonden voor tenminste vier gedetineerden;
5. In samenwerking met o.a. justitie, maatschappelijke en vrijwilligersorganisaties wordt diaconale zorg verleend aan tenminste vier ex-gedetineerden van de PI Zwolle.
6. Voor het 'bloemenproject' in de PI Zwolle wordt voldoende financiële steun gezocht vanuit de kerken in de (regio) Zwolle.
7. Het bestuur onderzoekt mogelijkheden om uit te breiden met bestuursleden uit de Rooms-Katholieke denominaties in Zwolle.
8. De Stichting heeft als uitdaging dat er voldoende fondsen moeten binnenkomen om op termijn een diaconaal pastor te kunnen benoemen en betalen. Om dat te kunnen realiseren moet de structurele steun voor de Stichting fors worden verhoogd, naar ongeveer € 50.000 per jaar. De stichting gaat daarom actief aan de slag met fondswerving, zowel in Zwolle als in de regio Zwolle. Er is hiervoor een plan van aanpak gemaakt. Als doelgroepen voor deze fondsenwerving onderscheiden we een aantal verschillende doelgroepen:
 1. De Burgerlijke Gemeente Zwolle
 2. De kerken in Zwolle en brede omgeving
 3. Individuele (kerk)mensen
 4. (Vermogens)fondsen (projectmatig)

Concrete doelen in het kader voor fondswerving voor 2020:

- Contact zoeken met de burgerlijke gemeente i.v.m. de mogelijkheden tot subsidies.
- Een scan maken van vermogensfondsen die het werk van de stichting zouden kunnen steunen.
- Een lijst maken van alle kerken in Zwolle en deze kerken een brief sturen, deze kerken daarna allemaal telefonisch benaderen.
- Een lijst maken van alle kerken in de regio Zwolle en deze kerken een brief sturen, deze kerken daarna allemaal telefonisch benaderen.

De wens is dat in 2020 vanuit tenminste vijf kerken uit Zwolle structurele steun is toegezegd.